

[Arne Melchior]

man ikke haft i 25 år, og dengang handlede den også om helt andre ting på grund af den helt anderledes situation, der var dengang. I 25 år har folketinget ikke beskæftiget sig med grænselandsproblemer undtagen i onsdagsspørgsmål, og intet organ har sammenfattende beskrevet den udvikling, der er sket, og de problemer, der foreligger.

Imens er vi blevet allieret med vor tyske nabo på to fronter, dels i NATO, dels i EF, og der er ingen, der kan tvivle om CDs holdning til disse to alliancer og derfor heller ikke om CDs holdning til den tyske nabo. Det er uden enhver form for frygt, uden enhver form for mangel på sympati, at vi ønsker grænselandets problemer debatteret i dag.

Det er min påstand – og jo mere jeg har arbejdet med disse ting gennem årene, har jeg fundet det mere og mere bekræftet – at danskere nord for Fredericia og øst for Middelfart overhovedet intet kender til grænselandets problemer. Vi har kun vandet, havet og altså sild og torsk til naboer, og selv dem bliver der efterhånden for få af. Derfor er der ikke nogen københavnere og ikke nogen vendelboer, der overhovedet har fornemmelser af, hvad der rører sig i grænselandet.

Forfatteren Willy-August Linnemann siger i sin bog »Sønderjyllands fremtid« på side 11:

»Selv om det er ilde hørt, vil jeg sige det ligesud: det sydslesvigske spørgsmål forekommer de fleste danske uinteressant; ofte keder det dem ligefrem.«

Op lidt senere, på side 17, siger han:

»Hvad vil der ske, hvis danskheden i Sydslesvig bryder sammen? Dette ubehagelige spørgsmål kan man forbigå i tavshed, sådan som visse folk ønsker det. Men er det klogt?«

Jeg tror, det er det, vi gør; der sidder stadig væk en eller anden frygt i os for den store nabo, og jeg kan sige på CDs vegne, at vi møder naboen i samtaler og på markederne – de erhvervsmæssige, de mediemæssige og de politiske – uden nogen frygt og i absolut god forståelse med hinanden. Men det har altså været nødvendigt, finder vi, at både regeringen og partierne må beskæftige sig med grænselandsproblemer en gang på ny, og vi har med vor forespørgsel givet regeringen og partierne lejlighed til at behandle disse spørgsmål, overveje dem og nu til at udta-

le sig om dem, og det er med betydelig spænding, jeg imødeser dels statsministerens svar på forespørgslen, dels de tilkendegivelser, der måtte komme fra partierne, således at debatten her i det mindste må blive udtryk for et håndslag til grænselandets befolkning – og med »grænseland« kan der kun menes danske både nord og syd for grænsen – og ud over håndslaget også gerne konturerne til nogle initiativer, der kunne følge af de overvejelser, der nu er foregået.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg vil allerførst sige til hr. Arne Melchior, at jeg er enig i den opfattelse, at debatten i dag på en selvfølgelig og naturlig måde bør udmunde i, at man, skal vi sige giver et håndslag til de af vore landsmænd, der bor i grænselandet, og som forsvarer dansk, bl.a. dansk kultur.

Om selve forespørgslen kan jeg sige, at det er min opfattelse, at Danmark er så lille, at hele landet i en vis forstand er et grænseland. Vi bryder os derfor ikke om den alt for snævre fortolkning af begrebet »grænseland«. Dybden af vort område er ingen steder så stor, at den udelukker en stadig indflydelse på vore forhold fra de omkringliggende lande. Sådan er det, og det kan være nyttigt at gøre sig klart, fordi vores situation derved adskiller sig fra mange andre landes. Vi lever i stadig bevidsthed om, at der ikke er langt til grænsen. Vi har altid været åbne over for handelsmæssige, kulturelle og politiske strømninger i vore naboer, og alligevel har vi kunnet bevare vores selvstændighed og vores egen holdning til tingene.

I forsvarsmæssig henseende har landets tilgængelighed ikke altid været en fordel for os, det må indrømmes. I dag kriges vi imidlertid ikke mere. Den manglende dybde i det danske område repræsenterer ikke længere et sikkerhedsproblem. Vor grænselandsnatur påtvinger os derimod en række økonomiske, erhvervsmæssige og kulturelle problemer i videste forstand.

Nu vil jeg ikke foregive, at jeg tror, spørgeren har forestillet sig »grænselandet« som omfattende hele Danmark. Jeg har blot villet pege på, at visse af de problemer, dansk kultur, folkelighed og erhvervsliv støder på i grænselandet, i virkeligheden er mere generelle problemer. Det gælder jo ikke mindst,